

Presentatie 2.3

Fenotypering van de schouderpatiënt (28)

D.L. Verdonk, R.P.G. Ottenheijm, M.G. Spigt, V. Lima Passos
Maastricht University, MAASTRICHT

Inleiding

Schouderpijn is een veelvoorkomende klacht in de huisartspraktijk en 40% van de patiënten ervaart na een jaar nog steeds klachten. Het subacromiaal pijnsyndroom (SAPS) omvat 80% van deze klachten en kan worden veroorzaakt door verschillende onderliggende aandoeningen of combinaties ervan, die tijdens het consult moeilijk van elkaar te onderscheiden zijn. SAPS betreft dus een heterogene groep patiënten die naar waarschijnlijkheid uit verschillende fenotypes bestaat, welke gebaseerd zijn op (een combinatie van) echografische bevindingen, demografische gegevens en klinische kenmerken. Echter, op dit moment volgen alle patiënten dezelfde stapsgewijze behandeling, wat mogelijk bijdraagt aan de slechte prognose. Om in de toekomst gepersonaliseerd te kunnen behandelen op basis van fenotypering, wilden wij onderzoeken of er op basis van echografische bevindingen subgroepen te definiëren zijn.

Onderzoeksvragen

Welke subgroepen van SAPS patiënten kunnen worden onderscheiden op basis van echografische bevindingen? Hoe zijn demografische en klinische kenmerken verdeeld over de verschillende subgroepen en kunnen hiermee fenotypes worden gedefinieerd?

Methode

Voor dit cross-sectionele onderzoek includeerden wij alle patiënten met schouderpijn, die in 2018 en 2019 gezien zijn in het Anders Beter Centrum, een 1,5-lijnscentrum in Zuid-Limburg. Naar dit centrum worden patiënten verwezen zonder duidelijke diagnose of klinische verbetering na drie maanden behandeling. De zorg wordt gezamenlijk geleverd door een fysiotherapeut, kaderhuisarts bewegingsapparaat en een orthopedisch chirurg, waarbij echografie bij alle patiënten als een point-of-care test wordt gebruikt.

Exclusiecriteria waren leeftijd < 18 jaar en een schouderoperatie in de voorgeschiedenis. Uit de patiëntendossiers werden de volgende data verzameld: demografische, anamnestiche en lichamelijke onderzoeksbevindingen en de echografische bevindingen.

Een Latente Klasse Analyse werd uitgevoerd aan de hand van de echografische diagnoses om subgroepen te definiëren. Vervolgens werden de associaties tussen deze echografische subgroepen en de demografische en klinische kenmerken onderzocht.

Resultaten

Van de 803 verwezen patiënten, waarvan 37 met bilaterale klachten, voldeden 769 patiënten aan de inclusiecriteria; er werden 803 pijnlijke schouders geïnccludeerd. De analyse toonde vier verschillende subgroepen op basis van echografische bevindingen. De associaties tussen deze subgroepen en de demografische en klinische patiëntkenmerken moet op dit moment nog worden onderzocht.

Conclusie

Gebaseerd op echografische bevindingen onderscheiden wij vier verschillende subgroepen binnen SAPS. Door te kijken naar de verdeling van demografische, anamnestiche en lichamelijke onderzoeksbevindingen kunnen er vervolgens vier fenotypes worden gedefinieerd. Deze fenotypes kunnen in de toekomst gebruikt worden voor gerandomiseerde trials naar de effectiviteit van een gepersonaliseerde behandeling.

Is de studie al afgerond?

Nee, de associatie met patiënteigenschappen moet nog worden onderzocht.

Is de studie uitgevoerd op basis van huisartsendata?

De data zijn afkomstig uit een 1,5-lijnscentrum waarnaar patiënten worden verwezen vanuit de huisartspraktijk bij onduidelijkheid over de diagnose of geen/onvoldoende verbetering na 3 maanden.

Hoe komt het thema samenwerking in de presentatie aan de orde?

Patiënten worden in één bezoek gezien door de drie zorgprofessionals, een fysiotherapeut, kaderhuisarts bewegingsapparaat en orthopeed, waarbij er gezamenlijk een diagnose gesteld wordt en een behandelplan wordt opgesteld.

Samenvatting

Op basis van echografie onderscheiden we vier verschillende subgroepen van SAPS patiënten. In combinatie met hun demografische en klinische patiëntkenmerken noemen we deze groepen fenotypes, welke gebruikt kunnen worden voor trials naar een gepersonaliseerde behandeling.